

No és el príncep de Viana

L'estudi genètic de les restes de Poblet que li eren atribuïdes desvela que l'ADN no coincideix amb el dels descendents

EL PUNT - dimecres, 10 de setembre de 2008

N. ROCA. Monestir de Poblet (Vimbodí i Poblet)

S'ha revelat el misteri. Un estudi genètic ha determinat inesperadament que les restes humanes atribuïdes fins ara al príncep de Viana i enterrades al monestir de Santa Maria de Poblet no corresponen al legítim hereu del regne de Navarra. Ho corrobora també un estudi genealògic que ha permès comparar la mòmia amb els cossos que corresponen sense cap dubte a familiars seus. Les restes momificades en realitat són de tres individus diferents que haurien estat reconstruïdes «intencionadament» quan van ser restituïdes a Poblet el 1935 provinents de la catedral de Tarragona, després que el monestir fos abandonat un segle abans. L'estudi també ha permès concloure que les restes conservades a Segòvia que es creien de la mare del príncep, Blanca I de Navarra, tampoc són de la reina.

Els resultats es van presentar ahir al Palau Nou de l'Abat al monestir de Poblet. Foto: M.MARTÍNEZ

Els investigadors han arribat a aquestes conclusions després de deu anys de treballs, a través de dues línies de recerca paral·leles. Un estudi genètic de l'ADN extret de la mòmia de la tomba dels Cardona, fins ara suposadament del príncep de Viana, ha determinat que no hi correspon. Les restes s'han comparat amb les que s'atribueixen a la seva mare, Blanca I de Navarra, i amb les d'altres cossos que hi guarden parentiu indubtable, com la tsarina Alexandra de Rússia, el duc d'Edimburg o Joana d'Habsburg. L'estudi ha permès resseguir la transmissió de l'ADN mitocondrial –que només transmet la mare– «per via directa» a través de l'ascendència i descendència femenina de la reina Blanca al llarg de 800 anys, com explicava la directora de la investigació, la historiadora Mariona Ibars, que en optar per aquesta via va comprendre que «no seria fàcil». La recuperació de l'ADN de restes antigues «no és una qüestió trivial», puntualitzava Assumpció Malgosa, del departament de biologia animal, vegetal i ecologia de la UAB, perquè ha pogut aportar dades rellevants «per a la comparació a partir de la genealogia», si a més s'hi afegeix la importància d'extremar les precaucions per no contaminar les mostres.

TRES COSSOS DIFERENTS

L'estudi antropològic de la mòmia ha determinat que cap dels tres individus a qui corresponen les restes humanes són el príncep de Viana. Ho demostra el fet que, per exemple, es van trobar vuit vèrtebres lumbars quan «això és impossible perquè el cos

humà en té cinc». Així, el professor del departament d'antropologia física de la Universitat de Granada i un dels investigadors participants a l'estudi, Miguel C. Botella, estava convençut que el cos es va recompondre «intencionadament» per la importància d'aquesta figura històrica durant la seva restitució al monestir el 1935, motiu pel qual es conservava dins un fèretre modern.

La part superior de la mòmia presenta el crani completament destrossat, li falta un braç –que va ser reconvertit en una relíquia però que es va perdre durant els fets de la Setmana Tràgica–, i va pertànyer a un home adult d'aproximadament uns 40 anys, mentre que la columna del segment inferior presenta marques de talls de serra i la cama dreta està separada.

«NO PERDREM L'AFECTE»

Les suposades restes de Blanca I conservades al monestir de Nieva (Segòvia) tampoc són seves, segons les conclusions. Ibars suggeria que es modifiqui la placa que les identifica. A Poblet, en canvi, no caldrà tocar res perquè a la tomba no hi havia cap referència al príncep, i tampoc afecta la visita turística. El conseller de Cultura del govern de Navarra, que també va ser a l'acte i va mostrar-se disposat a col·laborar en noves investigacions, igualment destacava que tot i les revelacions els navarresos «no perdran l'afecte» pel monestir.